

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЛІСОВОГО
І САДОВО-ПАРКОВОГО ГОСПОДАРСТВА**

**НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ ЛІСІВНИЦТВА ТА ДЕКОРАТИВНОГО
САДІВНИЦТВА**

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

УЧАСНИКІВ

**МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«СТАЛЕ УПРАВЛІННЯ ЛІСОВИМ КОМПЛЕКСОМ ТА
ЗБАЛАНСОВАНИЙ РОЗВИТОК УРБОЛАНДШАФТІВ»
(27 березня 2018 року)**

КИЇВ – 2018

ЩОДО МОЖЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ГАРМОНІЗОВАНИХ З ЄВРОПЕЙСЬКИМИ СТАНДАРТИВ НА ЛІСОМАТЕРІАЛИ КРУГЛІ ХВОЙНИХ ПОРІД

*Н.В. Марченко, Н.В. Буйських, С.М. Мазурчук, кандидати
технічних наук*

Національний університет біоресурсів і природокористування України

Сьогодні різко стоїть питання щодо дії стандартів на лісоматеріали круглі. У зв'язку із виконанням Програми діяльності Кабінету Міністрів України, затвердженою постановою Кабінету Міністрів України № 695 від 09.12.2014 р., Державне підприємство «Український науково-дослідний і навчальний центр проблем стандартизації, сертифікації та якості» (ДП «УкрНДНЦ») скасовує, із певними датами скасування (з 2016, 2017, 2018 та 2019 років) усі чинні в Україні міждержавні стандарти (ГОСТ), що розроблені до 1992 року – наказ № 184 від 14.12.2015 р. Пов'язано це з тим, що в національне законодавство України як держави-члена Світової організації торгівлі (СОТ) імплементовані положення Угоди СОТ про технічні бар'єри в торгівлі, зокрема Кодексу добросовісної практики з розроблення, прийняття та застосування стандартів, та впроваджені міжнародні і європейські принципи стандартизації [1].

У 2014–2015 роках фахівцями лісового господарства і деревообробної промисловості у розрізі програми ФЛЕГ-2 на основі європейських стандартів з врахуванням національних особливостей заготівлі й обліку було розроблено, апробовано та запропоновано до введення «Правила сортиментатації та оцінювання якості деревини у круглому виді», апробація яких показала економічну доцільність переходу від існуючих з часів СРСР нормативних документів до системи стандартизації лісоматеріалів на базі європейської.

Однак, разом з тим, на сьогодні все ще залишаються складнощі у повсюдному практичному використанні чинних національних стандартів, гармонізованих з європейськими, на лісоматеріали круглі хвойних і листяних порід.

Проведена порівняльна характеристика національних, гармонізованих з європейською системою, та міждержавних стандартів на лісоматеріали круглі хвойних порід деревини.

В результаті виконаних досліджень було встановлено, що:

- основною причиною, що стримує використання пакету ДСТУ ENV (ДСТУ EN) на сортування круглих лісоматеріалів є прив'язка груп якості деревини до серединного діаметру колод;

- для практичного використання системи національних стандартів (гармонізованих з європейськими) на лісоматеріали необхідно розробити нові сортиментні таблиці, що будуть відповідати їх розмірній класифікації та мати точність не менше за $\pm 10\%$ при оприбуткуванні лісоматеріалів у результаті лісозаготівель за об'ємними таблицями ДСТУ 4020-2-2001 [2].

- значної відмінності в загальному об'ємі колод широкого діапазону діаметрів (від середніх до грубих разом), облікованих за ГОСТ 2708 [3] та за серединним діаметром і ДСТУ 4020-2-2001 [2], не спостерігається;

- сортування лісоматеріалів за ДСТУ ENV є більш складним, що потребує технічного оснащення лісозаготівельних та деревообробних підприємств засобами електронного вимірювання й оцінювання колод;

- переважним аспектом національних стандартів (гармонізованих з європейськими) на визначення якості лісоматеріалів є відсутність класифікації сортиментів за призначенням.

Слід відмітити, що після скасування міждержавних стандартів, виробники лісоматеріалів можуть їх застосовувати у власній господарській діяльності та для своїх професійних потреб у якості технічних вимог, інструкцій, правил тощо. Проте посилались у торговельній документації на такі стандарти буде неможливо через втрату їх чинності та не визнанні національним органом зі стандартизації.

Список використаних джерел

1. Закон України від 05.06.2014р. № 1315-VII // Відомості Верховної Ради України. 2014. № 31. С. 1058.

2. Лісоматеріали круглі та пиляні. Методи обмірювання та визначення об'ємів. Частина 2. Лісоматеріали круглі: ДСТУ 4020-2-2001 (prEN 1309-2:1998). [Чинний від 2001-04-05]. К: Держстандарт України, 2001. 70 с. (Національний стандарт України).

3. Лесоматериалы круглые. Таблицы объемов: ГОСТ 2708-75. [Чинний від 1976-01-01 до 2019-01-01]. М: Держстандарт СРСР, 1985. 36 с. (Міждержавний стандарт країн СНД).